

A századik születésnap az egész ország ünnepe

Felavatták Budapest centenáriumi emlékművét

244 Szépvölgyi Zoltán, a fővárosi tanács elnöke mondott beszédet

Pest, Buda és Óbuda egyesítésének 100. évfordulója alkalmából szombaton délelőtt a margitszigeti szökőkút előtti téren **centenáriumi emlékművet** avattak. A vöröses ragyogású, ég felé törő fém-szirmokat hatalmas embergyűrű övezte: az ünnepségre hivatalos volt mindenki, aki munkájával hozzájárult a főváros gazdagodásához, gyarapodásához. A meghívottak sorában ott volt **Fehér Lajos**, a kormány elnökhelyettese és **Németh Károly**, az MSZMP budapesti bizottságának első titkára, az MSZMP Politikai Bizottságának tagjai, **Cseterki Lajos**, az Elnöki Tanács titkára, **dr. Orbán László**, a művelődésügyi miniszter első helyettese, **dr. Trautmann Rezső**, a budapesti népfrent-bizottság elnöke, továbbá a főváros politikai és kulturális életének számos más ismert személyisége.

A Himnusz hangjai után **Mensáros László** színművész mondotta el **Garaí Gábor** Gyönyörűségem s gyötrelmem, Budapest című költeményét, majd **Szépvölgyi Zoltán**, a fővárosi tanács elnöke mondott ünnepi beszédet.

— Fővárosunk centenáriuma, a most kezdődő gazdag ünnepségsorozat nemcsak a főváros, hanem hazánk jelentős eseménye is. Budapest létrejöttével az ország történetének új szakasza kezdődött, amely sok megpróbáltatás után — igaz, ellentmondások közepette — fel-emelte, nagyra tette a magyar fővárost. **Kiss István** szobrászművész alkotása városunk múltjára emlékezik. Azt az utat jelképezi, amelyen járva, az évezredes városrészek — Pest, Buda és Óbuda — egyesültek, s ezzel létrejöttek a **modern világvárosi fejlődés, az egységes magyar főváros** létének feltételei.

— A város egyesítése azonban 100 évvel ezelőtt lényegesen több volt, mint köz-igazgatási aktus. Budapest születése elvá-

laszthatatlan a **nemzeti önállóságért és a társadalmi haladásért** vívott reformkori küzdelmektől. Jelképes, hogy a három városrész egyesítését kimondó első döntés, az 1848—49-es szabadságharc és forradalom korszakában, 1849. VI. 24-én, **Kossuth Lajos** jóváhagyásával született. A szabadságharc leverését követő önkényuralom negyedszázaddal késleltette, az új, az igazi főváros megszületését. **Budapest története megalakulásától mindmáig része az ország történetének, tükröke népünk sorsa alakulásának.** Fővárosunk az elmúlt 100 esztendőben a társadalmi forradalmak érlelődésének, szervezésének, majd győzelmes megvívásának is centruma volt.

— Köztudott, hogy az első munkáshatalom leverése után milyen gyűlölettel fordult az ellenforradalmi terror Budapest — a bűnösnek minősített város — ellen, és éket igyekezett verni Budapest és a vidék, a forradalmat vezető proleta-

riátus és a parasztság közé. E sötét negyedszázadban sok ezer bátor, felejthetetlen harcos lett a féktelen terror áldozata Budapesten. Akik őket elpusztították, **szinte törvénytelenül taszították az országot és fővárosát is a romlásba, a második világháború poklába, amelyben mérhetetlen szenvedés zúdult a főváros lakosságára.**

— A felszabadulás — történelmünk legnagyobb sorsfordulója — sok régi álom és vágyakozás megvalósulásának korszakát hozta magával. Megteremtődtek a politikai, társadalmi feltételei annak, hogy eltüntessük a háborús romokat, és egy jobb, szebb, emberibb életet biztosító szocialista társadalmi rend épüljön fel. **Az újjáépítés élén a kommunisták és a munkásosztály legjobbjai jártak.**

— Jó érzéssel és jogos büszkeséggel állapíthatjuk meg, hogy az elmúlt 27 év

(Folytatása a 3. oldalon)

25.9h

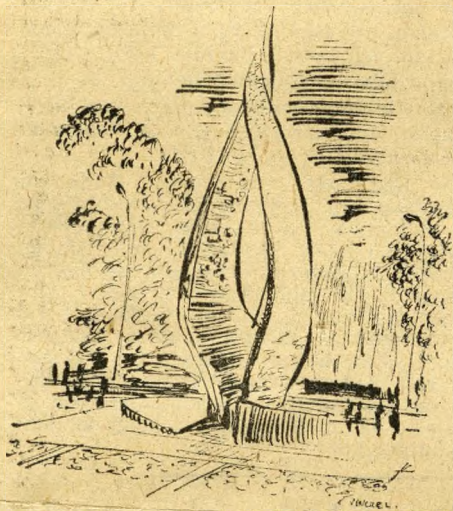
Magyar Hírlap

Felavatták Budapest centenáriumi emlékművét

(Folytatás az 1. oldalról)

a párt és a kormány politikája és támogatása eredményeként Budapest életében sok és nagy változást hozott. Városunk szebb lett, és a lakosság érdekeit szolgáló, számos új alkotással gazdagodott.

— A múltból a jövő felé tartó történelmi folyamatosságot jelképezi az előttünk

A két egymásba kulcsolódó ív belső felületén a dombormű Budapest történetét szimbolizálja.

Vincze Lajos rajza

magasodó centenáriumi emlékmű. Óriási mécses lángjára emlékeztet, amely örök lobogásával emléket állít mindazoknak, akik építő munkájukkal, küzdelmükkel, városuk iránti ragaszkodásukkal hozzájárultak ahhoz, hogy Budapest, a Dunamedence gyönyörű városa, kétmillió lakosának szeretett otthona, országunk megbecsült fővárosa legyen.

— Százerek érzését, a Budapesthez kötődés erejét, a szocialista hazafiság hőfokát érzékelteti ezekben a hetekben a rendkívül gazdag, centenáriumi esemény-sorozat iránti érdeklődés, és a még ennél is jóval több tetterekészség, fokozott társadalmi aktivitás, amely az egységes Budapest 100. születésnapját, a város lakosságát szolgáló új eredmények, új jelentős alkotások létrehozásának ünnepi alkalmává emeli. Kiemelkedik a felajánlások sorából a metró építőinek az a vállalása, hogy a Pest, Buda és Óbuda egyesítését kimondó törvény elfogadásának 100. évfordulóján — egy évvel a határidő előtt — adják a főváros lakóinak a kelet-nyugati vonalat teljessé tevő új metrószakaszt. A megyékkel közös munkában

centenáriumi park épül a Népligetben. Városszerte széles körű fásítási tevékenység folyik. Sokan karolják fel, és beszik magukévé a Szép, tiszta Budapestért mozgalom céljait. Csak a fiatalok a 6 órát Budapestért mozgalomban való részvételükkel 500 ezer társadalmi munkaórát fordítanak a főváros építésére, szépítésére. Igéretesen bontakozik ki a budapesti üzemekben a centenáriumi munkaverseny. Legkiválóbb művészeink új alkotásokkal köszöntik a centenáriumát ünneplő fővárost. A Budapest múltjával és jelenével foglalkozó tanulmányok, tudományos ülésszakok, ismeretterjesztő művek, a főváros és a megyék kapcsolatának, együttműködésének erősödése, mind megannyi jele annak, hogy Budapest 100. születésnapja az egész ország ünnepe.

— A jövő héten nemzetközileg is jelentős esemény színhelye lesz Budapest. A centenárium alkalmából rendezzük meg az európai fővárosok vezetőinek találkozóját. Hasonló célú és méretű tanácskozásra eddig még nem került sor. Azt, hogy majdnem valamennyi európai főváros képviselteti magát a konferencián, a hazánk fővárosunk, népünk iránti bizalmat, bízalom és elismerés megnyilvánulásaként is értékeljük. Szíves vendég szeretettel várjuk a kontinens fővárosainak vezetőit, akikkel időszerű városfejlesztési kérdésekről, s a hatékonyabb együttműködés új lehetőségeiről folytatunk majd eszmecsereket. Hisszük, hogy a találkozók kifejezésre juttatja a békés fejlődés és egymás jobb megismerése és megértése iránti készséget, az európai békére és biztonságra való törekvést.

A főváros lakossága, a Magyar Szocialista Munkáspárt budapesti bizottsága, Budapest Főváros Tanácsa és a Hazafias Népfront budapesti bizottsága nevében köszönetet mondok Kiss István Kossuthdíjas szobrászművésznek impozáns és kifejező alkotásáért. A centenáriumi emlékművet ezennel átadom a városát szerető, féltő, és eredményeire méltán büszké Budapest lakosságának, hogy hirdesse a város gazdag múltját és reményteljes jövőjét — zárta ünnepi beszédét Szépvölgyi Zoltán.